

[Aksel Larsen.]

men dette her minder lige godt om forslaget om sambeskatningens ophævelse, og det minder også om det sagnagtigt bebudede forslag om indførelse af kildeskat.

Vi har fået et diskussionsgrundlag for folketinget, og ud fra den betragtning, at det egentlig kun er et diskussionsgrundlag — omend fremsat med en dristighed, der minder om det, man kalder dumdristighed — vil vi gå ind i arbejdet med det og bestrebe os for at få klarhed over problemerne og så se, om vi ikke kan benytte lejligheden til overhovedet at få indført et fornuftigt og godt skattesystem her i landet.

Rimstad: Jeg har forstået regeringens hensigt med på indeværende tidspunkt at fremsætte dette lovforslag således, at man vil give partierne lejlighed til at overveje og studere denne nydannelse på de indirekte skatters område meget grundigt i de fire sommermåneder, før lovforslaget genfremsættes i næste samling, hvor det efter planerne skal færdiggøres, så loven kan træde i kraft til nytår 1966. Dette ser tilsyneladende meget fredeligt og meget rimeligt ud, og mange vil måske sige, at der herved er givet rigelig tid til overvejelser, og at al tale om hastværk og lastværk bør forstumme.

Jeg vil imidlertid gerne understrege, at det her drejer sig om en meget uprøvet metode, og at jeg aldeles ikke deler den højtærede finansministers begejstring for at optræde som europæisk foregangsmand på dette indviklede afgiftsområde, der ikke synes mig at gøre dansk erhvervsliv hverken mere eller mindre konkurrencedygtigt over for de landes erhvervsliv, som ikke har eller har haft en tilsvarende dristig finansminister.

Det, der her tæller, er formentlig afgifternes størrelse og graden af de vanskeligheder, man inden for erhvervslivet vil få ved deres opkrævning. Her har en fire gange så høj samlet afgift, som vil genere samtlige led i omsætningen, vist ikke synderlige fordele over for den omsætningsafgift i engrosleddet, der i hvert fald kun berører to led; det forekommer mig, at den højtærede finansminister her i meget høj grad overvurderer betydningen af be-

grebet neutral. Der er selvfølgelig visse fordele knyttet dertil, men næppe så store, at de kan ophæve ulemperne, særlig ved at hele erhvervslivet og ikke blot 50.000 enkeltvirksomheder i henhold til lovforslaget skal impliceres som skatteopkrævere og gøres til genstand for en indgående kontrol.

Jeg skal i øvrigt ikke ved denne lejlighed komme ind på enkeltheder hverken ved systemets egenart eller de bestemmelser, der ledsager det, med hensyn til, hvilke områder og grupper det skal virke eller ikke virke i. Det bør vist afvente en anden, for detaljer mere anvendelig lejlighed.

Derimod vil jeg sige et par ord om den kontrol, myndighederne skal føre i de enkelte virksomheder, og hvis art og omfang langtfra synes den højtærede finansminister afskrækkende. Da jeg på mit partis vegne deltog i debatten om regeringens buketforslag, berørte jeg også en enkelt gang merværdiafgiften og sagde, at dette afgiftsystems anvendelighed stod og faldt med omfanget og effektiviteten af den kontrol, der kunne etableres i sidste led, i detailleddet. Det er her, vanskelighederne ligger, fordi der ikke som i de foregående led er mulighed for at indrette, hvad jeg vil kalde en art servokontrol. Jeg har ikke i lovforslaget eller i bemærkningerne eller i den højtærede ministers fremsættelsestale fundet stort mere end en veldimensioneret optimisme over for dette problem, hvis løsning således stadig i enkeltheder lader vente på sig. Men herom hører vi vel nærmere, når lovforslaget skal detailbehandles i udvalg i næste samling.

Efter disse bemærkninger kommer så selve hovedspørgsmålet: hvad kan den nye afgift, der jo skal afløse engrosafgiften, indbringe netto, når regeringens mange kompensationer i form af forhøjelser af folke-, invalide- og enkepensioner, børnetilskud og andre godtgørelser er fratrukket afgiftsdifferencen, og hvad skal dette beløb så anvendes til? Noget udtømmende svar på dette dobbeltspørgsmål, der er sammenhængende som siamesiske tvillinger, giver hverken bemærkninger eller fremsættelsestale. I bemærkningerne, som fylder i alt 32 spalter, er der kun nødtørftigt på en enkelt spalte givet en slags redegørelse for denne for vort parti helt afgørende side af sagen.